

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Ústecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Dětský domov, Most, K. H. Borovského 1146

K. H. Borovského 1146, 434 01 Most

Identifikátor školského zařízení: 600 029 328

Termín konání orientační inspekce: 1.- 6. a 15. únor 2002

Čj.	066 64/02-4020
Signatura	of4pv511

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Dětský domov (dále jen DD) je příspěvkovou organizací. Jedná se o koedukované školské zařízení pro výkon ústavní výchovy. Zařízení má oddělení pro nezletilé matky s dětmi.

Školské zařízení sdružuje:

1. Dětský domov s kapacitou 60 lůžek
2. Školní jídelna s kapacitou 70 jídel
3. Oddělení pro nezletilé matky s kapacitou 10 lůžek

HODNOCENÍ KVALITY VÝCHOVNĚ - VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Podmínky pro výchovně-vzdělávací činnost

Personální zajištění:

Zaměstnanci	Celkový počet	Z toho žen
Ředitel	1	1
Zástupce ředitele (vedoucí vychovatel)	1	1
Vychovatelé	16	13
Pomocní vychovatelé	7	7
Psycholog, etoped	1	1 ¹
Sociální pracovníce	1	1
Ostatní zaměstnanci	18	13
Celkem	45²	37

Ředitelka je odborně a pedagogicky způsobilá. Své vzdělání si rozšířila o speciální pedagogiku, postgraduální studium pro pracovníky pedagogicko-psychologických poraden a bakalářským studiem školského managementu. Velmi cenné je, že i nadále usiluje o své další vzdělávání (chce absolvovat experienciální psychoterapeutický výcvik SUR³ v rozsahu 500 hodin).

Zástupkyně ředitelky absolvovala středoškolské studium nepedagogického směru doplněné DPS⁴, je odborně a pedagogicky způsobilá.

Z kolektivu 16 vychovatelů je 10 odborně a pedagogicky způsobilých, 5 vychovatelů si vzdělání doplňuje formou dálkového studia. Jedna z odborně a pedagogicky nezpůsobilých dosáhla věku 45 let a nestuduje (absolvovala středoškolské studium nepedagogického směru). Další dvě odborně a pedagogicky nezpůsobilé vychovatelky nemají středoškolské vzdělání, obě však v letošním školním roce ukončí studium na SPgŠ⁵, jedna z nich podává přihlášku na vysokoškolské studium pedagogického směru.

Do výchovně-vzdělávací činnosti jsou v přiměřené míře zapojeni i nepedagogičtí pracovníci.

¹ částečný úvazek (30 hodin měsíčně)

² 43 úvazků

³ Skála, Urban, Rubeš

⁴ doplňkové pedagogické studium

⁵ střední pedagogická škola

Škála modelů chování, identifikačních vzorů i konfrontačních prvků je dostatečně pestrá. Personální zajištění umožňuje provoz zařízení. Prognóza u kolektivu pedagogických pracovníků je vzhledem k počtu studujících velmi dobrá.

Svěřenci mají možnost uložit si cennější věci u svých vychovatelů nebo do trezoru (ředitelka, vedoucí vychovatelka). Uzamykatelné skříně mají jen někteří, u ostatních skříní byly zámky poškozeny a nebyly opraveny. Starší svěřenci si mohou uzamykat i své pokoje.

Osobní věci svěřenci mohou mít, žádný jejich seznam DD nevede, rodiče byli upozorněni, že za tyto věci DD neručí.

Materiální podmínky se od poslední inspekce zlepšily. Některé ze záměrů vedení DD se již podařilo splnit (postupné vybavování buněk novým nábytkem, vytvoření samostatných pokojů pro matky s dětmi, počítačová učebna, nová podlaha v jídelně, výměna zámků u dveří apod.).

Zcela nedostatečné je zajištění autoprovozu. DD vlastní jen Škodu Favorit, kterou převzal ojetou a po havárii z jiného školského zařízení. Mikrobus DD nemá, čímž je limitována možnost účasti svěřenců na různých akcích mimo město.

Podmínky pro výchovně-vzdělávací činnost jsou velmi dobré.

Organizace, formy a metody výchovně-vzdělávací činnosti

Možnost návštěvy diskoték je diferencována dle věku svěřenců. V současné době mohou být na diskotéce učni (středoškoláci) od 15 let věku do 24 hodin, od 16 let do 1 hodiny od 17 let do 2 hodin. Jedná se de facto o 2 svěřence 1x za 14 dnů. Evidence je vedena v „Sešitě vzkazů“.

V minulosti odsouhlasila pedagogická rada v jediném případě účast svěřenců mladších osmnácti let na diskotéce do 3 hodin.

V ostatních aspektech nedošlo od poslední inspekce k výraznějším změnám a zůstávají na velmi dobré úrovni.

Organizace, formy a metody výchovně-vzdělávací práce jsou na velmi dobré úrovni.

Výsledky a hodnocení kvality výchovně-vzdělávací činnosti

Sociálně patologické jevy se mezi svěřenci vyskytují. Jedná se mj. o krádeže, které jsou personálem vždy šetřeny a řešeny, většinou je podáno trestní oznámení a případ šetří policie. Problémem je i kouření svěřenců mladších osmnácti let.

Případy hostilních postojů svěřenců vůči personálu nebo zařízení nebyly v průběhu inspekce zjištěny.

Výsledky a kvalita výchovně-vzdělávací práce jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE

Plánování

Vedení DD má písemně zpracovány „Konceptní záměry“, ve skutečnosti se jedná o dlouhodobé plány bez stanovení časového horizontu jejich plnění. Nejsou vytyčeny cíle, ale jednotlivé oblasti s uvedením dílčích úkolů, např. materiální zabezpečení, zájmová činnost, spolupráce se sponzory. Stanovené úkoly vycházejí z podmínek zařízení a jsou reálné.

Žádné skutečné koncepční záměry aktuálně zpracovány nejsou, vedení DD čeká na konečné znění nového zákona o zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy.

Roční plán výchovné práce uvádí pouze výčet úkolů bez konkretizace plnění.

Vedení DD zpracovalo dva dokumenty: „Profil absolventa DD“, do kterého jsou zahrnuty i nezletilé matky a „Rozvoj neuropsychického vývoje a smyslového vnímání dětí“, který postihuje vývoj dítěte od novorozeneckého po batolivé období. Oba jsou podnětným materiálem pro plánování výchovné péče vychovatelů.

Z ročního plánu vycházejí vychovatelé při zpracování týdenních programů. Tím, že jsou plány tvořeny každým vychovatelem zvlášť na dny, kdy má službu, není vždy mezi plánovanými činnostmi návaznost a kontinuita. Není v nich zdůrazněno poskytování péče problémovým svěřencům a svěřencům se specifickými potřebami.

Plánování vychází z analýzy současného stavu, ale není ještě systémově dotvořeno.

Plánování je na průměrné úrovni.

Organizování

Kompetence pracovníků jsou jednoznačně vymezeny organizačním řádem a pracovními náplněmi. Příslušné pravomoci jsou delegovány, daná organizační struktura umožňuje účinné řízení DD.

Ve vedení dokumentace jsou dílčí nedostatky. *Vnitřní řád* byl změněn po komplexní inspekci v květnu 2000. Na str. 2 je uvedeno, že v případě ztrát krytů v zásuvkách je hradí jednotlivec, popřípadě celá skupina z kapesného. Totéž se opakuje na str. 3. Kolektivní trest je nepřipustný, náhradu lze požadovat jen na viníkovi. V části 4. Nákupy, hospodaření je zcela nevhodné ustanovení o hromadných nákupech oblečení a obuvi svěřenců. Dotyční svěřenci by se naopak v rámci výchovně-vzdělávací a socializační činnosti měli účastnit nákupu svých oděvních součástí. Na str. 12 v čl. Dokumentace je nesprávně uveden „protokol došlé a odeslané pošty“ (správně jednací protokol – zapisují se do něj veškeré úřední materiály bez ohledu na způsob doručení). Na str. 2 v čl. 13 jsou nepřipustně redukována práva svěřenců. V *organizačním řádu* je nesprávně uvedeno, že zřizovatelem DD je MŠMT. Výroční zpráva obsahuje výčet realizovaných akcí DD. Zpráva postrádá analýzu současného stavu včetně hodnocení výchovné práce a východiska pro následující období.

Poradní orgány ředitelka ke své činnosti využívá. Jedná se zejména o pedagogickou radu, která se schází v měsíčních intervalech. Formální nedostatky jsou v zápisech z jejich jednání (spojování pedagogické problematiky s provozními záležitostmi, záznamy z řešení problémů svěřenců, závažné připomínky z diskuse apod.). Zápisy jsou nepřehledné a nejsou verifikovány (zapisuje ředitelka, nikdo neověřuje).

Porady vedení probíhají minimálně 1x měsíčně, jinak dle potřeby.

Výchovná komise se schází operativně při řešení aktuálních problémů.

Jednou za týden probíhají porady vedení s vychovateli.

Samospráva svěřenců ustanovena není. Ředitelka správně preferuje v daném typu zařízení neformální setkávání se svěřenci dle jejich zájmu. Schránka důvěry je zavedena, ale svěřenci je využívána minimálně.

Zaměstnanci i svěřenci dostávají informace včas a v nezkreslené podobě, vnitřní informační systém je funkční. K výraznému zlepšení došlo vybudováním domácího telefonu a zavedením pravidelných týdenních schůzek (na žádost vychovatelů) a měsíčních schůzek se svěřenci.

Ochrana osobních dat je zajištěna, osobní spisy svěřenců jsou uloženy na bezpečném místě a je s nimi zacházeno profesionálně. Vychovatelé potvrzují svým podpisem, že se s konkrétním

spisem seznámili.

Přímá výchovná práce ředitelky není plně v souladu se stanoviskem MŠMT čj. 15 870/96-60.

Vedoucí vychovatelka realizuje výchovně-vzdělávací práci v „pracovnách“ (místnosti pro relaxaci).

Dovolenky svěřenců u zákonných zástupců nebo u dalších příbuzných jsou umožňovány vždy s písemným souhlasem územně příslušného orgánu sociálně právní ochrany dětí a mládeže. Vedení DD však umožňuje některým svěřencům i pobyty v cizích rodinách (hostitelská péče) - sice se souhlasem územně příslušného orgánu sociálně právní ochrany dětí a mládeže, ale bez vědomí a souhlasu zákonných zástupců. Tato legislativně nepodložená činnost, slouží k navazování a prohlubování kontaktu svěřenců s „náhradními“ rodinami. Přitom rozhodující úlohu ve výchově dětí mají rodiče, a to v návaznosti na rodičovskou zodpovědnost jako souhrn práv a povinností. Není ani splněna podmínka, která dovoluje řediteli školského zařízení umožnit dočasný pobyt svěřence (po předběžném písemném vyjádření příslušného orgánu sociálně právní ochrany dětí a mládeže) u občanů, kteří se na doporučení příslušného okresního úřadu mají stát opatrovníky nebo pěstouny. Výchovná a zdravotní opatření zásadní důležitosti mají být předem projednávána se zákonnými zástupci (není-li nebezpečí z prodlení). Navazování důvěrného kontaktu s „hostitelskou rodinou“ lze označit jako výchovné opatření zásadní důležitosti.

Návštěvy rodičů v DD jsou zakotveny ve vnitřním řádu, návštěvní den je 1x měsíčně. Po předchozí domluvě je návštěva umožněna kdykoliv. Toto ustanovení je v praxi dodržováno.

V říjnu 2001 byla provedena výměna všech zámků v objektu DD, neboť personál postupně některé klíče poztrácel a bylo podezření, že některé z nich mohou mít svěřenci.

Vnější informační systém vůči zákonným zástupcům je funkční v případech, kdy rodiče své děti v DD navštěvují. Ostatním jsou informace podávány v případech jejich zájmu.

Rozhodnutí vydávaná ředitelkou jsou konkrétní a jednoznačná. Podnětů pracovníků je využíváno.

Organizování je pouze vyhovující.

Vedení a motivování pracovníků

Styl řízení je demokratický. Operativní řízení jako celek je funkční a účinné. Podmínky pro kreativitu pracovníků jsou vytvořeny a pracovníci jich využívají (úpravy bytů, chodeb apod.). Lidského potenciálu je vedením DD velmi dobře využíváno, pracovníci jsou motivováni k dalšímu vzdělávání (dálkové studium, kurzy, školení pedagogických center).

Začínající a nekvalifikované vychovatelky jsou metodicky vedeny vedoucími směny, zvýšenou pozornost jim věnuje i ředitelka a vedoucí vychovatelka.

Systém pravidelného hodnocení pracovníků byl zaveden v červnu 2001, nadále bude probíhat v ročním intervalu. Kritéria hodnocení jsou zpracována, pracovníci je znají.

Vedení a motivování pracovníků je velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Systém vnitřní kontroly je vytvořen vůči celé organizační struktuře. Ředitelka má vypracován roční plán kontrolní činnosti. Záznamy o kontrolách nevede, parafuje jen příslušné doklady, které kontrolovala.

Hospitace provádí ředitelka a vedoucí vychovatelka. Nedostatkem je, že se ředitelka vůbec nepodílí na fyzických kontrolách skladů.

Přílohou ročního plánu je plán kontrolní činnosti, který je zpracován systémově, postihuje výchovně-vzdělávací činnost a provoz zařízení. V předložených záznamech byly uvedeny kontroly provozu, vedení dokumentace na buňkách, chyběly záznamy o výchovné činnosti. Výsledky kontrol jsou analyzovány a generalizovány. Vzniklé problémy a zjištěné nedostatky jsou řešeny okamžitě s příslušným pracovníkem, obecné závěry jsou prezentovány na týdenních poradách vychovatelů.

Kontrolní mechanismy jsou průměrné.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Byla provedena kontrola osobních spisů zaměstnanců DD, kteří byli v pracovním poměru od září 2000 až ke dni prováděné inspekce, se zaměřením na plnění podmínek odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků. V osobních spisech zaměstnanců jsou založeny doklady potřebné pro uzavření pracovních smluv včetně fotokopii dokladů o nejvyšším dosaženém vzdělání. Pracovní smlouvy jsou s novými pedagogickými i ostatními zaměstnanci uzavírány v souladu s obecně závaznými právními předpisy, vždy na dobu určitou jednoho roku s tím, že ředitelka DD poté zvažuje další prodloužení pracovního poměru na základě pracovních výsledků. Zaměstnanec je ředitelkou DD včas písemně seznámen s případným návrhem na prodloužení pracovního poměru nebo s jeho ukončením k datu sjednanému v pracovní smlouvě.

Součástí osobního spisu zaměstnance jsou návrhy na výplatu osobních příplatků a odměn. Osobní příplatek, jako nenároková složka platu, je navrhován vždy na dobu určitou, na základě předem stanovených kritérií, v souladu s obecně závaznými právními předpisy. Každý návrh je zaměstnancem podepsán.

Ke kontrole byly předloženy spisy 19 vychovatelů, z nichž bylo 10 plně kvalifikovaných (2 na MD), spisy 10 pomocných vychovatelů, kteří dosáhli středního vzdělání, 1 sociální pracovníce, 1 zdravotní sestry a 12 ostatních zaměstnanců s různým pracovním úvazkem. Na základě uzavřené dohody o pracovní činnosti je zaměstnán kvalifikovaný psycholog. Vychovatelé, kteří nesplňují požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost, mají v osobním spisu doloženo potvrzení o účasti na různých kurzech (pedagogicko-psychologické minimum, sexuální a rodinná výchova, pedagogika a psychologie pro dětské sestry, ...), 5 vychovatelů si vzdělání doplňuje dálkovým studiem.

Byla provedena kontrola dodržování obecně závazných právních předpisů v oblasti veřejného zdravotního pojištění. Odvody zdravotního pojištění všech zaměstnanců za období od září 2000 do doby inspekce byly provedeny zaměstnavatelem v souladu s platnými předpisy. Při kontrole bylo zjištěno, že ze strany zaměstnavatele nebyla dodržena u tří zaměstnanců oznamovací povinnost vůči zdravotní pojišťovně.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Evidence jízdních kol

Jízdní kola jsou uložena v samostatně zamykatelné místnosti, která se nachází za skladem nábytku. Obě místnosti jsou chráněny proti vniknutí nežádoucích osob. Dle inventárního seznamu ze dne 4. 1. 2002 jsou zaevidována všechna jízdní kola, jak pořízená z finančních prostředků DD, tak i kola darovaná občany. Zaevidováno nebylo 6 nových kol, která dostal DD jako sponzorský dar, protože nebyla dosud uzavřena sponzorská smlouva. Jediným nedostatkem je, že kola nejsou označena inventárními čísly.

Evidence jízdních kol je na průměrné úrovni.

Aktuální vyšetřování pracovníků DD

V DD byly zjištěny dva signály o intimním poměru mezi personálem a svěřenci. V jednom případě bylo provedeno bezvýsledné interní šetření vedením DD. Přestože nebylo nic zjištěno, dotyčná pracovnice na návrh ředitelky ukončila pracovní poměr dohodou.

Druhý případ je aktuální v době konání inspekce. Vedením DD byl dán podnět orgánům činným v trestním řízení.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Roční plán práce na školní rok 2001 – 2002,
- Vnitřní platový předpis,
- Osobní spisy zaměstnanců, podklady pro zpracování a výplaty mezd,
- Účetní sestavy, výpisy z účtu, hromadná hlášení zdravotní pojišťovně,
- Zřizovací listina čj. 94/2001,
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení čj. 17656/99-21,
- Výroční zpráva za školní rok 2000/2001 uvedena jako „Hodnotící zpráva“,
- Koncepce rozvoje DD,
- Roční plán výchovné práce pro školní rok 2001/2002,
- Profil absolventa DD,
- Plány výchovné péče včetně pokladových dokumentů,
- Dlouhodobé výchovné plány pro jednotlivé děti,
- Záписy z pedagogických rad,
- Záписy z provozních porad,
- Osobní spisy dětí,
- Třídní knihy,
- Protokol došlé a odeslané pošty,
- Organizační řád ze dne 1. 10. 1997,
- Vnitřní řád platný od 1. 9. 1999, Provozní řád platný od 1. 7. 2001.

ZÁVĚR

Ředitelka věnuje personálnímu zajištění náležitou pozornost. Kromě dosaženého vzdělání zjišťuje i osobnostní předpoklady nových pracovníků pro práci v daném typu zařízení (pracovní smlouvy jsou uzavírány na dobu určitou). Až na jednu výjimku (věk 45 let, středoškolské vzdělání nepedagogického směru) všichni odborně a pedagogicky nezpůsobilí vychovatelé dálkově studují a vzdělání si tedy doplňují (dvě jej ukončí v letošním školním roce). V případech, kdy ředitelka není přesvědčena o správnosti své volby, pracovní poměr dotyčnému pracovníkovi (v souladu s obecně závaznými právními předpisy) neprodlouží. Úroveň odborné a pedagogické způsobilosti vychovatelů se od poslední inspekce jen dočasně nepatrně snížila.

V oblasti materiálních podmínek došlo od poslední inspekce k mírnému zlepšení, další akce jsou plánovány.

Podmínky pro výchovně-vzdělávací činnost jsou celkově velmi dobré.

Organizace, formy a metody výchovně-vzdělávací činnosti i výsledky a kvalita výchovně-vzdělávací práce jsou velmi dobré.

Vedení DD nemá aktuálně zpracovány žádné koncepční záměry, ve stávajícím legislativním rámci současná profilace zařízení vyhovuje požadavkům trhu. V souvislosti se současným schvalováním nového zákona o zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy by bylo zpracovávání koncepčních záměrů předčasné. Plánování je na velmi dobré úrovni.

Současná praxe vedení DD s hostitelskými rodinami, do nichž vyjíždějí svěřenci DD na pobyt bez souhlasu zákonných zástupců nemá žádný právní podklad. Organizování je pouze vyhovující.

Vedení a motivování pracovníků je velmi dobré, styl řízení je demokratický. Velmi příznivá je tendence ředitelky k dalšímu vzdělávání pracovníků (včetně sebe). V současné době studuje téměř třetina vychovatelů.

Rezervy jsou v kontrolních mechanismech. Vedení má sice zpracován plán kontrolní činnosti, nedostatky jsou v záznamech o kontrolách. Nikdo z vedení DD se neúčastní kontrol skladů. Kontrolní mechanismy jsou na průměrné úrovni.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Pavel Bártík	PaedDr. Pavel Bártík v. r.
Členové týmu	Mgr. Miloslava Paclíková	Mgr. Miloslava Paclíková v. r.
Další zaměstnanci ČŠI	Marie Bimová	

Blanka Zoudunová

V Ústí nad Labem dne 2002-02-20

Datum a podpis ředitelky školského zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2002-03-08

Razítko

Ředitelka školského zařízení nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Dagmar Zelenková

Mgr. Dagmar Zelenková v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školského zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel(ka) školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy		
Zřizovatel	2002-03-18	066 64/02-4020
Rada školy	-	-

Připomínky ředitelky školského zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Nebyly podány.